

VENDIM
Nr. 18, datë 30.3.2021

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Vitore Tusha	kryetare e Gjykatës Kushtetuese		
Elsa Toska	anëtare e	“	“
Marsida Xhaferllari	anëtare e	“	“
Altin Binaj	anëtar i	“	“
Përparim Kalo	anëtar i	“	“
Sonila Bejtj	anëtare e	“	“
Fiona Papajorgji	anëtare e	“	“

me sekretare Enina Kotoni, në datën 30.3.2021, mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë dokumentesh çështjen nr. 4 (S) 2020 të Regjistrit Themeltar, që u përket:

KËRKUESE: Shoqëria “MC Networking” sh.p.k.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Drejtoria Rajonale Tatimore, Tiranë, Drejtoria e Apelit Tatimor

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 486 (86-2020-556), datë 3.3.2020, të Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë, si i pajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Kthimi i çështjes për rishqyrtim në Gjykatën Administrative të Apelit Tiranë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 16, pika 2, 17, 41, 42, 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*); neni 1 i protokollit nr. 1 të saj; nenet 49, 50, 70 dhe 71 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatoren e çështjes, Fiona Papajorgji, shqyrtoi parashtrimet e kërkuases, e cila kërkoji pranimin e kërkesës, parashtrimet e subjekteve të interesuara, Drejtorisë Rajonale Tatimore, Tiranë dhe Drejtorisë së Apelit Tatimor, të cilat kërkuan rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuësja “MC Networking” sh.p.k. është shoqëri tregtare me seli në Tiranë, me objekt të veprimtarisë së saj tregtinë me shumicë dhe pakicë të kompjuterëve, aksesoreve të ndryshëm kompjuterikë, aksesoreve të ndryshëm elektronikë, të informatikës, shërbime interneti dhe të tjera të ngjashme.

2. Inspektorët e Drejtorisë së Verifikimit në Terren pranë Drejtorisë Rajonale Tatimore në datën 6.11.2015 kanë ushtruar kontroll në vendin e veprimtarisë së shoqërisë. Ky kontroll është dokumentuar me aktkonstatimet e mbajtura për këtë qëllim, të cilat i janë dërguar Drejtorisë Rajonale Tatimore, Tiranë për ndjekje të mëtejshme.

3. Drejtoria Rajonale Tatimore, Tiranë, me aktin nr. 78611/2 prot., datë 17.12.2015, “Njoftim vlerësimi për detyrimet tatimore”, ka njoftuar shoqërinë për pagimin e detyrimit, gjobë në masën 500.000 lekë për punonjës të padeklaruar nga subjekti tatimor.

4. Gjatë kësaj periudhe, Gjykata Kushtetuese (*Gjykata*) kishte filluar shqyrtimin e pajtueshmërisë me Kushtetutën të neneve 5, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 dhe 20 të ligjit nr.

99/2015, “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9920, datë 19.5.2008, ‘Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë’, të ndryshuar” (*ligji nr. 99/2015*). Mbledhja e Gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese, gjatë shqyrtimit kushtetues, në datën 23.12.2015, ka vendosur pezullimin e zbatimit të ligjit nr. 99/2015 deri në dhënien e vendimit përfundimtar prej saj. Ministria e Financave, si subjekt i interesuar në atë gjykim kushtetues, është njoftuar me shkrim në datën 24.12.2015 për pezullimin e zbatimit të ligjit.

5. Kërkuesja në datën 15.1.2016 ka paraqitur ankim në Drejtorinë e Apelit Tatimor, e cila, me vendimin nr. 11681/1, datë 29.2.2016, ka vendosur lënien në fuqi të aktit administrativ nr. 78611/2 prot., datë 17.12.2015 “Njoftim vlerësimi për detyrimet tatimore” të Drejtorisë Rajonale Tatimore, Tiranë, edhe pse në atë kohë ligji nr. 99/2015 ishte pezulluar.

6. Në këto kushte, kërkuesja i është drejtuar Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë me kërkesëpadi me objekt shfuqizimin e njoftimit të vlerësimit nr. 78611/2 prot., datë 17.12.2015 të Drejtorisë Rajonale Tatimore, Tiranë dhe të vendimit nr. 11681/1, datë 29.1.2016 të Drejtorisë së Apelit Tatimor.

7. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 2450 (80-2016-2476), datë 18.5.2016, ka vendosur pranimin e kërkesëpadisë për shfuqizimin e akteve administrative të kundërshtuara, të njoftimit të vlerësimit të Drejtorisë Rajonale Tatimore, Tiranë, si dhe të vendimit të Drejtorisë së Apelit Tatimor. Detyrimin e Drejtorisë Rajonale Tatimore, Tiranë t’i kthejë kërkueses shumën prej 500.000 lekësh.

8. Kundër këtij vendimi në datën 16.6.2016 Drejtoria Rajonale Tatimore, Tiranë ka paraqitur ankim në Gjykatën Administrative të Apelit.

9. Ndërkohë, Gjykata Kushtetuese, me vendimin nr. 33, datë 8.6.2016, ka vendosur shfuqizimin si të papajtuashme me Kushtetutën të neneve 5, 14, 15, 16 (*pika 4 e shtuar në nenin 121*), 17, pikat 1 dhe 2, 18 (*pika 2 e nenit 124*) dhe 20 të ligjit nr. 99/2015. Vendimi është botuar në Fletoren Zyrtare në datën 16.6.2016 dhe ka hyrë në fuqi po atë ditë.

10. Pas dhënies së vendimit të lartpërmendur nga Gjykata Kushtetuese, Gjykata Administrative e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 486 (86-2020-556), datë 3.3.2020, ka vendosur: “*Ndryshimin e vendimit nr. 2450 (80-2016-2476), datë 18.5.2016, të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë. Rrëzimin e padisë së palës paditëse, shoqëria “MC Networking” sh.p.k.*”.

11. Në datën 2.7.2020 kërkuesja i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për shfuqizimin e vendimit nr. 486 (86-2020-556), datë 3.3.2020, të Gjykatës Administrative të Apelit. Kolegji i Gjykatës Kushtetuese në datën 18.9.2020, ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë dokumentesh.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

12. Kërkuesja ka parashtruar, në mënyrë të përmbledhur, se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, e parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së dhe e drejta e pronës, e garantuar nga neni 41 i Kushtetutës dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së. Më konkretisht ajo ka argumentuar se vendimi gjyqësor i kundërshtuar cenon:

12.1 *Parimin e sigurisë juridike*, pasi në kundërshtim me nenet 132, pika 1 dhe 145, pika 2, të Kushtetutës, Gjykata Administrative e Apelit nuk ka zbatuar vendimin nr. 33, datë 8.6.2016 të Gjykatës Kushtetuese.

12.2 *Standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor*, pasi Gjykata Administrative e Apelit gjatë arsyetimit të vendimit nuk ka marrë parasysh vendimin nr. 33, datë 8.6.2016, të Gjykatës Kushtetuese për shfuqizimin e nenit 14 të ligjit nr. 99/2015, i cili kishte ndryshuar nenin 119 të ligjit nr. 9920/2008, që ishte baza ligjore e vendosjes së masës së gjobës ndaj kërkueses, edhe pse kjo rrethanë ishte parashtruar në shpjegimet shtesë të depozituara nga kërkuesja. Në këtë mënyrë, Gjykata Administrative e Apelit ka mohuar dhënien e drejtësisë. Gjithashtu, vendimi i Gjykatës Administrative të Apelit është kontradiktor, pasi pjesa arsyetuese e vendimit, në të cilën gjykata

argumenton se ndaj tij nuk mund të ushtrohet rekurs, nuk përputhet me pjesën urdhëruese, ku lexohet se ndaj vendimit mund të ushtrohet rekurs.

13. **Subjekti i interesuar, Drejtoria Rajonale Tatimore, Tiranë** ka paraqitur parashtrime me shkrim, duke argumentuar:

13.1 Kërkesa duhet të rrëzohet si e pambështetur në ligj, në fakte dhe prova ose duhet të nxirret jashtë juridiksionit të Gjykatës Kushtetuese, pasi kërkesja nuk ka shteruar mjetet juridike, sepse nuk ka ushtruar rekurs brenda afateve të përcaktuara nga ligji.

13.2 Inspektorët e verifikimit të terrenit i kanë përmbushur detyrat e tyre dhe shënimi gabimisht i adresës së kërkuar nuk i heq fuqinë provuese aktit të konstatimit. Aktkonstatimi është i datës 6.11.2015 dhe është provuar që është mbajtur në vendin e kontrollit, sipas adresës së caktuar në ekstraktin historik të shoqërisë. Pretendimi i kërkuar se punonjësi i konstatuar si i padeklaruar, në fakt ishte punonjës në një kompani tjetër dhe bashkëpunonte me kërkuar, është shqyrtuar hollësisht nga gjykata.

13.3 Pretendimi i kërkuar për cenimin e *standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor* është i pabazuar në ligj dhe në prova. Gjykata ka analizuar plotësisht kërkimet e paditëses, duke arritur në konkluzionin e drejtë se vendimi i Gjykatës së Shkallës së Parë Administrative duhej të ndryshohej dhe padia të rrëzohej.

13.4 Gjykata Administrative e Apelit e ka shqyrtuar ankimin mbi bazë dokumentesh në dhomë këshillimi, duke u bazuar në pretendimet e palëve dhe në provat shkresore që ekzistojnë në kohën e kryerjes së veprimit konkret administrativ, për të cilin momenti i konstatimit është i datës 6.11.2015, ndërsa njoftimi i vlerësimit është i datës 17.12.2015.

14. **Subjekti i interesuar, Drejtoria e Apelit Tatimor**, ka paraqitur parashtrime me shkrim, duke argumentuar:

14.1 Pretendimi se gjopa duhet të shfuqizohet, pasi vendimi i Gjykatës Kushtetuese që shfuqizon një ligj i shtrin efektet edhe për çështjet që nuk kanë marrë formë të prerë, është i pabazuar.

14.2 Ligji nr. 99/2015 ka hyrë në fuqi në datën 12.11.2015, ndërsa shkelja është konstatuar në datën 6.11.2015, pra para hyrjes në fuqi të ligjit dhe dënimi i zbatuar për shkeljen është në masën 500.000 lekë, sipas dispozitës që ka qenë në fuqi në momentin e konstatimit të shkeljes.

14.3 Shfuqizimi i një ligji nga Gjykata Kushtetuese nënkupton zbatimin e dispozitës së mëparshme dhe jo moszbatimin e asnjë dispozite, për pasojë krijimin e një vakumi ligjor në veprimtarinë administrative.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

15. Gjykata Kushtetuese vë në dukje, se prej datës 23.3.2018 nuk ka pasur kuorumin e nevojshëm ligjor, të parashikuar nga neni 32, pika 1, i ligjit nr. 8577/2000, për shqyrtimin e çështjeve në seancë plenare. Pas plotësimit të këtij kuorumi u bë e mundur marrja në shqyrtim e çështjes konkrete.

A. Për legjitimitetin e kërkuar

16. Çështja e legjitimitetit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhen me inicimin e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134 pika 1, shkronja “I” dhe pika 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë.

17. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatën e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

18. Gjykata vlerëson se kërkesja, si person juridik, legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “F” dhe 134, pika 1, shkronja “I” dhe pika 2, të Kushtetutës, sepse ka qenë palë në procesin gjyqësor, në të cilin është dhënë vendimi që kundërshtohet në Gjykatën Kushtetuese.

19. Për sa i takon *shterimit të mjeteve juridike*, Gjykata, në praktikën e saj, ka pranuar se në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “F”, të Kushtetutës, shterimi i mjeteve juridike nënkupton që ankuesi duhet të shfrytëzojë, në shkallët e sistemit gjyqësor, të gjitha mjetet e lejueshme dhe mundësitë procedurale për vendosjen në vend të të drejtave të pretenduara të shkelura. Mjetet ligjore shterojnë kur, në varësi të rrethanave të çështjes, rregullat procedurale nuk parashikojnë mjete të tjera ankimi (*shih vendimin nr. 56, datë 25.7.2017, të Gjykatës Kushtetuese*). Në çështjen konkrete, vendimi i fundit është dhënë nga Gjykata Administrative e Apelit, i cili, bazuar në nenin 56, të ligjit nr. 49/2012, “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, të ndryshuar (*ligji nr. 49/2012*) është i paankimueshëm në Gjykatën e Lartë, për pasojë ky vendim gjyqësor ka vendosur në mënyrë përfundimtare për pretendimet e kërkuësës. Në këto rrethana, Gjykata çmon se kërkesja e ka plotësuar kriterin e shterimit të mjeteve juridike, pasi nuk ka mjet tjetër ligjor për mbrojtjen e të drejtave kushtetuese, pavarësisht përmbajtjes së dispozitivit të vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit se ndaj këtij vendimi lejohet rekurs.

20. Po ashtu, Gjykata vlerëson se kërkesja legjitimohet edhe *ratione temporis*, pasi vendimi i fundit gjyqësor i kundërshtuar prej saj është dhënë nga Gjykata Administrative e Apelit në datën 3.3.2020, ndërsa ankimi kushtetues individual është paraqitur në datën 2.7.2020, pra brenda afatit 4-mujor të parashikuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000.

21. Në drejtim të legjitimitetit *ratione materiae*, kërkesja ka pretenduar se vendimi gjyqësor i kundërshtuar i ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor në aspektin e mosrespektimit të parimit të sigurisë juridike dhe të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor.

22. Gjithashtu, Gjykata vëren se edhe pse kërkesja në themelin e kërtimeve të saj shprehimisht nuk pretendon cenimin e së drejtës së pronës, në objektin e kërkesës, si dhe në pjesën që argumenton legjitimitetin *ratione materiae* të saj, parashtron edhe cenimin e nenit 41 të Kushtetutës dhe të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, që garantojnë këtë të drejtë. Në këtë drejtim, Gjykata evidenton se detyrimet tatimore, duke përfshirë edhe gjobën, janë pjesë e konceptit kushtetues të pronës, pasi pagesa e një sasive të caktuar të hollash, e barasvlershme me masën e detyrimit tatimor, gjobave dhe interesave, është një shumë që merret nga pasuria e tatimpaguesit, si pasojë e detyrimit që vetë atij i buron nga ligji, për të paguar detyrimet financiare (*shih vendimet nr. 10, datë 4.3.2021; nr. 16, datë 25.7.2008, të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Nga ana tjetër, Gjykata vëren se në këndvështrim të nenit 42 të Kushtetutës, prona nuk mund të cenohet pa një proces të rregullt ligjor dhe se kushdo, për mbrojtjen e së drejtës kushtetuese të pronës, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë. Për rrjedhojë, Gjykata, duke mbajtur në konsideratë se argumentet e paraqitura nga kërkesja lidhen vetëm me procesin gjyqësor të zhvilluar ndaj saj dhe se objekti i kërkesës konsiston në shfuqizimin e vendimit gjyqësor të kundërshtuar dhe kthimin e çështjes për rigjykim në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, nuk do ta analizojë të drejtën e pronës në mënyrë autonome, por do ta shqyrtojë këtë pretendim të lidhur me cenimin e parimit të sigurisë juridike, si dhe me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor nga Gjykata Administrative e Apelit.

24. Në vlerësimin e Gjykatës, nisur edhe nga parimi i subsidiaritetit (*komplementaritetit*) që udhëheq raportin ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur shqyrtohen ankime individuale kushtetuese, të cilat kanë për objekt pretendime për procesin e rregullt ligjor, në rastet kur kjo Gjykatë konstaton cenimin e kësaj të drejte, atëherë gjykatat e juridiksionit të zakonshëm do të bëjnë një rivlerësim edhe të së drejtës substanciale që individi pretendon se cenohet, në rastin konkret të së drejtës së pronës.

25. Për sa më lart, në vijim Gjykata do të analizojë nëse procesi gjyqësor i zhvilluar nga Gjykata Administrative e Apelit, e cila ka dhënë vendimin që kundërshtohet nga kërkesja, ka

respektuar parimin e sigurisë juridike dhe standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për cenimin e parimit të sigurisë juridike

26. Kërkesja ka pretenduar se Gjykata Administrative e Apelit në vendimarrjen e saj nuk ka marrë parasysh vendimin nr. 33, datë 8.6.2016, të Gjykatës Kushtetuese për shfuqizimin e nenit 14, të ligjit nr. 99/2015, i cili kishte ndryshuar nenin 119 të ligjit nr. 9920, datë 19.5.2008, që ishte baza ligjore e vendosjes së masës së gjobës ndaj kërkeses.

27. Subjekti i interesuar, Drejtoria Rajonale Tatimore, Tiranë, ka prapësuar se pretendimi për cenimin e parimit të sigurisë juridike është i pabazuar, pasi inspektorët e verifikimit të terrenit i kanë përmbushur detyrat e tyre. Gjithashtu, Gjykata Administrative e Apelit e ka shqyrtuar çështjen duke u bazuar në pretendimet e palëve dhe në provat shkresore që ekzistojnë në kohën e kryerjes së veprimit konkret administrativ, për të cilin momenti i konstatimit është i datës 6.11.2015, ndërsa njoftimi i vlerësimit është i datës 17.12.2015.

28. Subjekti i interesuar, Drejtoria e Apelit Tatimor, ka prapësuar se shfuqizimi i një ligji nga Gjykata Kushtetuese nënkupton zbatimin e dispozitës së mëparshme dhe jo moszbatimin e asnjë dispozite, për pasojë krijimin e një vakumi ligjor në veprimtarinë administrative.

29. Nenet 124 dhe 132 të Kushtetutës shprehen qartësisht në lidhje me forcën detyruese që vendimet e Gjykatës Kushtetuese kanë mbi të gjitha organet kushtetuese, autoritetet publike, duke përfshirë edhe gjykatat. Zbatimi i vendimeve të Gjykatës Kushtetuese është detyrim kushtetues, ato kanë fuqi detyruese të përgjithshme dhe janë përfundimtare. Si të tilla, përbëjnë jurisprudencë kushtetuese dhe, për rrjedhojë, kanë efektet e forcës së ligjit. Ky efekt detyrues ka të bëjë si me pjesën urdhëruese, ashtu edhe me pjesën arsyetuese të vendimit. Efekti detyrues shtrihet tek argumentet thelbësore të vendimit, që përbëjnë edhe *ratio decidendi*, eliminimi i të cilave do ta bënte vendimin, në tërësinë e tij, të pakuptimtë (*shih vendimet nr. 49, datë 3.7.2017; nr. 15, datë 1.3.2017; nr. 44, datë 29.6.2015, të Gjykatës Kushtetuese*).

30. Nga ana tjetër, siguria juridike është ndër elementet thelbësore të shtetit të së drejtës, që sanksionohet në nenin 4 të Kushtetutës, si një prej parimeve themelore të organizimit shtetëror. Jurisprudenca kushtetuese ka pohuar se siguria juridike nënkupton, ndërmjet të tjerash, garantimin e besueshmërisë së individit të shteti, institucionet e tij dhe tek aktet që ato nxjerrin (*shih vendimet nr. 11, datë 16.4.2018; nr. 81, datë 18.12.2017, të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata, edhe gjatë shqyrtimit të ankesave individuale kushtetuese, e ka analizuar sigurinë juridike të lidhur me pretendimet për mosrespektimin e vendimeve të Gjykatës Kushtetuese nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, duke theksuar se parimi i shtetit të së drejtës ku mbështetet një shtet demokratik, nënkupton sundimin e ligjit dhe mënjanimin e arbitraritetit, me qëllim që të arrihet respektimi dhe garantimi i dinjitetit njerëzor, drejtësisë dhe sigurisë juridike (*shih vendimet nr. 10, datë 4.3.2021; nr. 4, datë 15.2.2021, të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Po ashtu, Gjykata ka pranuar se parimi themelor i shtetit të së drejtës lidhet edhe me të drejtën e procesit të rregullt ligjor, pasi kjo e fundit, ndër të tjera, ka për qëllim të garantojë shtetasit nga çdo veprim që u shkakton cenim të të drejtave të tyre, pa përjashtuar rastet kur cenimi vjen nga një akt i administratës shtetërore. Shteti i së drejtës presupozon se çdo ndërhyrje e autoriteteve ekzekutive në të drejtat e individit ose të personave juridikë duhet të jetë objekt i një kontrolli efektiv nga një organ që ofron garantimin e pavarësisë dhe paanësisë gjatë këtij procesi (*shih vendimet nr. 10, datë 4.3.2021; nr. 1, datë 16.1.2017, të Gjykatës Kushtetuese*).

32. Duke iu kthyer çështjes në gjykim, Gjykata konstaton se njoftimi i vlerësimit, i cili caktonte masën e gjobës ndaj kërkeses, është nxjerrë nga subjekti i interesuar, Drejtoria Rajonale Tatimore, Tiranë, në datën 17.12.2015 dhe është i bazuar në nenin 119 të ligjit nr. 9920/2008, të ndryshuar me nenin 14 të ligjit nr. 99/2015.

33. Kërkesja i është drejtuar Drejtorisë së Apelit Tatimor për shfuqizimin e njoftimit të vlerësimit, e cila, me vendimin e datës 29.2.2016, ka vendosur lënien në fuqi të aktit administrativ edhe pse Mbledhja e Gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese në datën 23.12.2015 kishte vendosur pezullimin e zbatimit në tërësi të ligjit nr. 9920/2008. Në anën tjetër, Gjykata Administrative e

Shkallës së Parë Tiranë, e cila ka marrë në shqyrtim padinë e kërkuësës, me objekt kundërshtimin e njoftimit të vlerësimit dhe të vendimit të Drejtorisë së Apelit Tatimor, ka vendosur pranimin e saj. Gjykata është bazuar në analizën e rrethanave faktike të konstatuara për vendosjen e masës së gjobës, duke arsyetuar se organet tatimore nuk e kanë vlerësuar drejt situatën faktike, pasi rezulton se shoqëria i ka paguar të gjitha detyrimet për të gjithë të punësuarit pranë saj (*shih faqen 9 të vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë*).

34. Gjykata vëren se pas marrjes së vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 33, datë 8.6.2016 të Gjykatës Kushtetuese është vendosur shfuqizimi i disa prej dispozitave, mes tyre edhe i nenit 14, që kishte ndryshuar nenin 119, i cili ishte edhe baza ligjore në vendosjen e masës së gjobës ndaj kërkuësës. Në këto rrethana edhe vetë kërkuësja në datën 27.2.2020 ka paraqitur në Gjykatën Administrative të Apelit shpjegime shtesë, duke parashtruar edhe argumente në lidhje me vendimmarrjen e Gjykatës Kushtetuese.

35. Gjithashtu, Gjykata vëren se Kuvendi, pas hyrjes në fuqi të vendimit të Gjykatës Kushtetuese, në zbatim të tij, ka bërë plotësimet e nevojshme ligjore me ligjin nr. 112/2016, i cili ka hyrë në fuqi në datën 30.11.2016.

36. Gjykata Administrative e Apelit, me vendimin e datës 3.3.2020, ka vendosur ndryshimin e vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë dhe rrëzimin e padisë. Gjykata vëren se edhe pse vendimi i Gjykatës Administrative të Apelit është dhënë pas hyrjes në fuqi të vendimit nr. 33, datë 8.6.2016 të Gjykatës Kushtetuese, ajo, në vendimin e saj, nuk është shprehur për këtë vendim, edhe pse bazuar në nenin 76 të ligjit nr. 8577/2000 vendimi i Gjykatës Kushtetuese ka fuqi prapavepruese, ndër të tjera, ndaj çështjeve që shqyrtohen nga gjykatat derisa vendimet e tyre nuk janë përfundimtare dhe të formës së prerë.

37. Duke marrë shkas nga çështja në shqyrtim, Gjykata rithekson ndikimin e padiskutueshëm të vendimeve të Gjykatës Kushtetuese, i cili është i tillë që iu imponon të gjitha organeve shtetërore, duke mos përjashtuar as gjykatat, fuqinë detyruese të arsyetimit të vendimeve të saj. Çdo qëndrim i kundërt krijon një precedent të rrezikshëm në marrëdhëniet institucionale (*shih vendimin nr. 18, datë 14.4.2015, të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë pikëpamje, Gjykata ka theksuar se nga standardi i detyrimit të zbatimit të vendimmarrjes kushtetuese nuk mund të bëjë përjashtim as vetë ajo (*shih vendimin nr. 44, datë 29.6.2015, të Gjykatës Kushtetuese*). Vendimi përfundimtar merr rëndësi të veçantë në rastet e shfuqizimit të ligjit ose të akteve normative. Ky lloj vendimi nënkupton mozbatimin e mëtejshëm të atij ligji ose akti normativ në praktikë jo vetëm nga palët në gjykimin kushtetues ose nga subjektet zbatuese të atij ligji ose akti normativ, por nga të gjitha autoritetet shtetërore, për më tepër nga gjykatat.

38. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se Gjykata Administrative e Apelit nuk ka përmbushur detyrimin kushtetues për zbatimin e vendimit të Gjykatës Kushtetuese për shfuqizimin e ligjit, vendim i cili ka fuqi detyruese të përgjithshme dhe forcën e ligjit, si dhe nuk ka zbatuar as ndryshimet ligjore pas vendimit të Gjykatës Kushtetuese, konkretisht ligjin nr. 112/2016.

39. Në analizë të fundit, Gjykata vlerëson se në çështjen konkrete zbatimi nga Gjykata Administrative e Apelit i dispozitave të një ligji të shfuqizuar nga Gjykata Kushtetuese, si dhe moszbatimi i dispozitave të reja ligjore në fuqi në kohën e shqyrtimit të çështjes, dëshmon se gjykata nuk ka ushtruar kontroll efektiv për ndërhyrjen që administrata tatimore ka bërë tek e drejta e pronës së kërkuësës, e, për rrjedhojë, ka cenuar parimin e sigurisë juridike. Në këtë mënyrë, Gjykata Administrative e Apelit nuk ka përmbushur detyrimin e saj për realizimin e një procesi të rregullt ligjor dhe gjykimi të drejtë, sipas nenit 42 të Kushtetutës. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuësës është i bazuar.

B.2. Për cenimin e standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor

40. Kërkuësja ka pretenduar se Gjykata Administrative e Apelit ka cenuar standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, pasi nuk ka marrë në konsideratë rrethanat e reja të parashtruara prej saj për hyrjen në fuqi të vendimit të Gjykatës Kushtetuese për shfuqizimin e nenit 14 të ligjit nr. 99/2015. Gjithashtu, përmbajtja e dispozitivit të vendimit nuk përputhet me arsyetimin e tij, pasi Gjykata Administrative e Apelit në dispozitiv shprehet se ndaj vendimit mund të ushtrohet

rekurs, ndërsa në përmbajtje të tij ka arsyetuar se bazuar në nenin 56 të ligjit nr. 49/2012 vendimi është i formës së prerë dhe i paankimueshëm.

41. Subjekti i interesuar, Drejtoria Rajonale Tatimore, Tiranë, ka prapësuar se pretendimi i kërkuësës për cenimin e standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor është i pabazuar në ligj dhe në prova. Gjykata ka analizuar plotësisht kërkimet e paditësit, duke arritur në konkluzionin e drejtë se vendimi i Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë duhet të ndryshohet dhe padia të rrëzohej. Ndërsa subjekti i interesuar, Drejtoria e Apelimit Tatimor, u është përmbajtur të njëjtave prapësime të paraqitura për parimin e zbatimit të ligjit të kohës së konstatimit të shkeljes, pavarësisht se çështja ishte ende në shqyrtim në momentin e shfuqizimit të tij.

42. Në lidhje me standardin e arsyetimit, Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se e drejta për një proces të rregullt përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142, pika 1, të Kushtetutës. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë (*shih vendimin nr. 18, datë 15.3.2016, të Gjykatës Kushtetuese*). Nëpërmjet arsyetimit, gjyqtari tregon me qartësi faktet dhe ligjin e zbatueshëm që e kanë çuar në bërjen e një zgjedhjeje ndërmjet disa mundësive. Vendimet gjyqësore që japin gjykatat e të gjitha niveleve në përfundim të gjyqimit përbëjnë aktin procedural kryesor të të gjithë procesit gjyqësor. Ato përmbledhin dhe finalizojnë përfundimisht qëndrimet që mban gjykata lidhur me çështjen në gjykim (*shih vendimin nr. 18, datë 15.3.2016, të Gjykatës Kushtetuese*).

43. Gjykata e ka vlerësuar zbatimin e këtij standardi, rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimeve të tyre. Ajo ka verifikuar nëse vendimi i kundërshtuar është logjik, ka kundërthënë, përmban referenca në ligjin e zbatueshëm dhe nëse respekton të gjitha elementet e sipërpërmendura. Detyrimi i gjykatave për të respektuar këtë standard ndryshon në varësi të rrethanave të çështjes konkrete, të natyrës së vendimit dhe masa e arsyetimit varet nga natyra e vendimit në fjalë (*shih vendimin nr. 25, datë 10.6.2011, të Gjykatës Kushtetuese*).

44. Në këtë kontekst, Gjykata ka theksuar se ajo e vlerëson arsyetimin e një vendimi gjyqësor vetëm në kuadrin e përmbushjes ose jo të standardeve të mësipërme, pasi nuk është detyrë e saj të analizojë provat dhe faktet ku është bazuar gjykata për zgjidhjen e çështjes së themelit. Kjo mbetet detyrë funksionale e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Ndërsa në aspektin e kontrollit kushtetues, Gjykata verifikon nëse arsyetimi i vendimit gjyqësor i ka plotësuar ose jo kriteret e përcaktuara, të cilat garantojnë të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimin nr. 18, datë 15.3.2016, të Gjykatës Kushtetuese*). Pra, sipas Gjykatës, nuk mjafton që arsyetimi të jetë formalisht i paraqitur në kuptimin grafik dhe strukturor, pasi kjo do ta bënte atë thjesht fiktiv. Arsyetimi duhet domosdoshmërisht të plotësojë kriteret minimale ligjore të përcaktuara dhe të mos ketë të meta të tilla serioze që cenojnë standardin e vendimit gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimin nr. 55, datë 18.12.2015, të Gjykatës Kushtetuese*).

45. Duke iu kthyer çështjes në shqyrtim, Gjykata vëren se vendimi i dhënë nga Gjykata Administrative e Apelit lidhet me parashtrimin e rrethanave faktike gjatë ushtrimit të kontrollit tatimor nga inspektorët për përpilimin e aktit të konstatimit (*si ushtrimi i kontrollit në adresën e saktë dhe fakti që personi që ndodhej në ambientet e shoqërisë ishte i punësuar faktikisht, por i padeklaruar ditën e ushtrimit të kontrollit*), që e ka çuar në përfundimin se aktet administrative (*njoftimi i vlerësimit tatimor dhe vendimi i Drejtorisë së Apelit Tatimor*) ishin të bazuara në ligj. Gjithashtu, Gjykata Administrative e Apelit ka arsyetuar: “Kjo sjellje e tatimpaguesit është e kundërligjshme dhe e sanksionueshme në masën 500 000 lekë, sipas neni 119 të ligjit nr. 9920/2008, të ndryshuar (në fuqi në kohën e kryerjes së kundërvajtjes tatimore). Këtë shkelje të palës paditëse, pala e paditur DRT Tiranë, në zbatim korrekt të ligjit për procedurat tatimore, ia ka njoftuar palës së paditur, nëpërmjet vlerësimit tatimor nr. 78611/2 prot., datë 17.12.2015. I tillë është edhe vendimi i DAT nr. 11681/1, datë 29.2.2016, që ka lënë në fuqi këtë njoftim vlerësimi tatimor.” (*shih faqen 14 të vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë*).

46. Gjykata konstaton se Gjykata Administrative e Apelit në përmbajtjen e vendimit nuk ka pasqyruar pretendimet shtesë të parashtruara nga kërkuuesja për hyrjen në fuqi të vendimit nr. 33, datë 8.6.2016 të Gjykatës Kushtetuese, të depozituara në sekretarinë gjyqësore në datën 27.2.2016. Gjithashtu, në vendim ajo nuk ka arsyetuar për zbatimin në rastin në shqyrtim të vendimit të Gjykatës Kushtetuese për shfuqizimin e nenit 119, të ndryshuar (*bazë ligjore në vendosjen e gjobës ndaj kërkueses*).

47. Për sa më lart, Gjykata çmon se në rastin konkret vendimi i Gjykatës Administrative të Apelit nuk ka arritur të përmbushë kërkesat për t'u konsideruar i arsyetuar, në kuptim të standardeve kushtetuese dhe në respektim të kërkesave të dispozitave përkatëse procedurale. Gjykata Administrative e Apelit edhe pse formalisht e ka justifikuar vendosjen e masës së gjobës duke argumentuar se në rastin konkret do të aplikohet ligji në fuqi në kohën e kryerjes së kontrollit, arsyetimi i saj nuk është i qartë, logjik dhe në analizë të plotë të të gjitha rrethanave faktike e ligjore. Ajo nuk ka argumentuar qëndrimin e saj se pse duhet të vazhdojë të zbatohet neni 119 i ligjit nr. 9920/2008 edhe pas shfuqizimit të tij nga Gjykata Kushtetuese, si dhe pas hyrjes në fuqi të dispozitave të reja ligjore. Gjithashtu, ajo nuk ka analizuar të gjitha pretendimet e parashtruara nga palët, çka e bën vendimin e Gjykatës Administrative të Apelit me të meta të tilla që nuk çojnë në arritjen e një përfundimi logjik nga ana e saj.

48. Për pretendimin e parashtruar nga kërkuuesja se ka mospërputhje mes përmbajtjes së dispozitivit dhe pjesës arsyetuese të vendimit, pasi Gjykata Administrative e Apelit në dispozitiv shprehet, se: "*ndaj vendimit mund të ushtrohet rekurs*", Gjykata konstaton se ka të bëjë me një gabim material në vendim. Vetë Gjykata Administrative e Apelit në paragrafin e fundit të pjesës arsyetuese është shprehur se bazuar në nenin 56 të ligjit nr. 49/2012, vendimi është i formës së prerë dhe i paankimueshëm, duke përllogaritur edhe vlerën në të holla të masës së gjobës, e cila është më e vogël se dyfishi i pagës minimale në shkallë vendi.

49. Si përfundim, Gjykata vlerëson se kërkesa e shoqërisë "MC Networking" sh.p.k. për cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor në drejtim të parimit të sigurisë juridike dhe të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor, e lidhur me to edhe të së drejtës së pronës, është e bazuar.

PËR KËTO ARSYE:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja "P" dhe 134, pika 1, shkronja "I", të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

1. Pranimin e kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 486 (86-2020-556), datë 3.3.2020 të Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë, si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

3. Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën Administrative të Apelit Tiranë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 30.3.2021.

Shpallur më 28.4.2021.

Kryetare: Vitore Tusha

Anëtarë: Marsida Xhaferllari, Elsa Toska, Përparim Kalo, Altin Binaj, Fiona Papajorgji, Sonila Bejtja